

آموزش خواندن (روش‌های مطالعه)

به همراه راهبردهای نوین آموزشی

و

خلاصه‌ای از برگزار آزمون پرلز ۲۰۰۱

ویژه‌ی معلمان گرامی و اولیای عزیز

سنگري، محمد رضا، ۱۳۳۳- آموزش خواندن به همراه راهبردهای نوین آموزشی "ویژه‌ی معلمان گرامی و اولیای عزیز" / مؤلف محمد رضا سنگري، فاطمه صغری علیزاده. -- تهران: ابن‌عطا، ۱۳۸۴. ۹۵ ص. - جدول.	ISBN: 964-8219-46-X ۸۵۰۰ ریال
عنوان دیگر: روش‌های مطالعه - آموزش خواندن: به همراه راهبردهای نوین آموزشی "ویژه‌ی معلمان گرامی و اولیای عزیز". فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا. کتابنامه: ص. ۱۹۵. همچنین به صورت زیرنویس. ۱. خواندن (قبل از مدرسه). ۲. آموزش قبل از مدرسه. الف. علیزاده، فاطمه صغری، ۱۳۳۶. ب. عنوان. ج. عنوان: روش‌های مطالعه - آموزش خواندن: به همراه راهبردهای نوین آموزشی "ویژه‌ی معلمان گرامی و اولیای عزیز". ۲۷۲/۳ ۹ ص ۱۱۳۰/۵ LB کتابخانه ملی ایران ۹۴۷۹-۸۴ م	

نام کتاب: آموزش خواندن (روش‌های مطالعه)

مؤلف: دکتر محمد رضا سنگري - فاطمه صغری علیزاده

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۴

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات ابو عطا

حروفچینی: انتشارات ابو عطا

چاپ: مبتکران

لیتوگرافی: باختر

ISBN: 964-8219-46-X

شابک: ۹۶۴-۸۲۱۹-۴۶-X

قیمت: ۸۵۰ تومان

آدرس دفتر مرکزی: خ انقلاب، خ ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه چهارم

تلفن: ۶۴۸۵۹۳۷-۹

آدرس فروشگاه: خ انقلاب، خ ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه زیرین

تلفن: ۶۴۹۰۵۴۷ - ۶۹۵۰۹۵۳

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.»

۴	مقدمه
۵	بخش اول : خواندن
۶	- تعریف و اهمیت خواندن (سواد خواندن)
۶	الف : تعریف خواندن (سواد خواندن)
۷	ب : اهمیت خواندن
۹	- آسیب شناسی خواندن
۱۱	- هدف های آموزش خواندن در دبستان
۱۱	- الگوهای درک خواندن
۱۱	۱- الگوهای درک خواندن
۱۲	۲- الگوی مفهوم محور
۱۴	۳- الگوی تعاملی خواندن
۱۵	- روش های آموزش خواندن
۱۷	- یادگیری خواندن
۱۹	- خواندن برای یادگیری
۱۹	- روش های خواندن متن
۱۹	۱- خواندن با صدا
۲۰	الف : خواندن خطابی
۲۰	ب : هم خوانی
۲۰	۲- صامت خوانی (خواندن مستقل)
۲۰	الف : خواندن اجمالی
۲۱	ب : مطالعه ی سریع (تند خوانی)
۲۱	ج) گروه خوانی (عبارت خوانی)
۲۲	- تعیین سرعت مطالعه
۲۳	- عوامل موثر در خواندن
۲۳	۱- شرایط جسمانی
۲۳	۲- آمادگی ذهنی
۲۳	۳- موفقیت در گوش دادن و سخن گفتن
۲۴	۴- رشد عاطفی و اجتماعی
۲۴	۵- همکاری و هماهنگی والدین و معلمان
۲۴	۶- تحریک بدنی
۲۵	- مراحل آموزش خواندن
۲۵	۱- مرحله ی آماده شدن برای شروع خواندن
۲۵	۲- مرحله ی آغازین خواندن
۲۵	۳- مرحله ی رشد سریع خواندن
۲۵	۴- مرحله ی خواندن گسترده
۲۵	۵- پالایش خواندن

۲۵	وظایف معلم در ابتدای سال تحصیلی (دوره‌ی آمادگی)
۲۸	رابطه‌ی مهارت‌های خواندن و نوشتن
۳۰	فراگیری مهارت‌های خواندن
۳۰	۱ - مرحله‌ی آغازین فراگیری خواندن
۳۲	۲ - روش‌های آموزش خواندن
۳۲	الف : روش تحلیلی
۳۲	روش حرف آموزی یا الفبا
۳۲	روش صدا آموزی
۳۲	روش هجا آموزی
۳۲	ب : روش کل خوانی
۳۳	پ : روش تحلیلی کلی
۳۳	۳ - راهبردهای اصلی در فراگیری مهارت خواندن
۳۴	الف : تشخیص تمایزهای دیداری معتبر حروف
۳۴	ب : شناسایی واژه
۳۵	پ : درک تقارن‌های حروف و صداها
۳۶	۴ - راهبردهای ترکیبی در فراگیری مهارت خواندن
۳۸	توصیه‌هایی برای تقویت خواندن
۳۹	فعالیت‌های آموزشی برای پرورش مهارت‌های خواندن
۴۸	■ بخش دوم : مطالعه و کتاب خوانی
۴۹	آسیب‌شناسی مطالعه
۵۰	روش‌های مطالعه و یادگیری
۵۰	۱ - روش اس‌کیو ۴ آر یا روش پس ختام
۵۲	۲ - روش مرور
۵۴	۳ - روش آموزش دوجانبه
۵۴	۴ - روش مطالعه‌ی مشارکتی
۵۶	۵ - روش پرسیدن دوجانبه
۵۸	نکاتی که باید در مطالعه‌ی مفید رعایت شود
۶۰	موانع مطالعه‌ی خوب و راه‌های غلبه بر موانع
۶۲	مراحل مطالعه‌ی خوب
۶۳	چگونه کودکان خود را به مطالعه عادت دهیم
۶۵	نکات پیشنهادی برای تشویق کودکان به مطالعه
۶۸	■ بخش سوم : سواد خواندن - آزمون پزلز ۲۰۰۱
۶۹	بررسی اجمالی نتایج مطالعه‌ی بین‌المللی پیشرفت سواد خواندن پزلز ۲۰۰۱
۹۰	پیشنهادهای کاربردی به تفکیک عوامل مربوط به خانه و مدرسه
۹۵	منابع و مآخذ

مقدمه

امروزه همه می‌دانند که کودکان قبل از دبستان علاقه‌ی زیادی برای خواندن از خود نشان می‌دهند و از ورق زدن و مشاهده کردن کتاب‌ها و مجله‌ها و به ویژه از تصاویر آن‌ها لذت می‌برند و از این که بزرگ‌ترها برایشان کتاب بخوانند خوش‌حال می‌شوند و درباره‌ی واژه‌ها و نوشته‌ها سوال‌هایی مطرح می‌کنند. این موارد و شبیه آن‌ها می‌تواند نشانه‌هایی از آمادگی‌های کودک برای خواندن باشد که با تشویق و ترغیب کودکان و پاسخگویی به سوالات آنان می‌توان آموزش خواندن را آغاز کرد. بدیهی است آموزش نباید با اجبار و فشار توأم گردد، چنان‌چه کودک آمادگی‌های لازم را از خود نشان نداد باید آموزش را به تعویق انداخت، در غیر این صورت به شکست و ناکامی کودک منجر خواهد شد و میل به خواندن را در او کم خواهد کرد یا از بین خواهد برد؛ چنین کودکی احساس سرخوردگی می‌کند در زمان مناسب هم پیشرفت لازم را نخواهد داشت.

خواندن و مطالعه در تعلیم و تربیت مقوله‌ی ساده‌ای نیست. به هرکس که بتواند حروف را با هم درست ترکیب کند و کلمه بخواند نمی‌توان گفت خواندن می‌داند. بارها برای آموزگاران پیش آمده است که کودک قصه‌ای از کتاب درسی را روان و خوب و با صدای بلند خوانده است ولی وقتی از او سوال کرده‌اند «از آن چه خواندی، چه فهمیدی؟» قادر به جواب دادن نبوده است. این به معنای عدم درک خواندن و مطالعه‌ی صحیح است.

اگر خواهان تربیت دانش‌آموزانی خلاق، متفکر، مستقل و کنجکاو هستیم و اگر در پی کشف علل کاهش افت تحصیلی و ارتقای انگیزه‌ی پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان، باید جهت‌گیری برنامه ریزی درسی را از نظر محتوای درسی و شیوه‌های تدریس به سمت آموزش خلاق سوق دهیم و افزون بر آن، شیوه‌ی ارزشیابی از یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را از پاسخ‌مداری به سؤال‌مداری و از حافظه‌پروری به اندیشه‌سازی تغییر دهیم.

«در نظام‌های آموزشی فرآیندگرا تمرکز اصلی بر توسعه‌ی ذهنی و گسترش ظرفیت اندیشیدن است. در حالی که در نظام‌های آموزشی محصول‌گرا تمرکز اصلی بر تراکم مطالب، حفظ معلومات و اطلاعات توسط دانش‌آموزان است.»^(۱)